

**BEZPIECZNIE
Z NIEBEZPIECZNYMI
SUBSTANCJAMI**

Ostrożnie z chemią w gospodarstwie rolnym - zasady bezpiecznej pracy ze środkami ochrony roślin

Środki ochrony roślin to substancje chemiczne pochodzenia naturalnego lub syntetycznego zabezpieczające rośliny uprawne przed organizmami szkodliwymi, niszczące chwasty, regulujące wzrost, rozwój i inne procesy biologiczne w uprawach. Niewłaściwie używane i przechowywane mogą negatywnie wpływać na środowisko, zdrowie i życie ludzi oraz zwierząt, a także obniżać jakość i skuteczność zabiegów agrotechnicznych.

Placówka Trenowa KRUS w Chojnicach przypomina, że należy używać wyłącznie legalnych środków ochrony roślin, które są zarejestrowane w Polsce przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Etykieta oryginalnego preparatu zawsze jest sporządzona w języku polskim i powinna być trwale przytwierdzona do opakowania. Najważniejsze informacje w instrukcji dotyczą klasy i kategorii zagrożeń oraz okresu karencji. Etykieta opisuje również środki bezpieczeństwa. Niestosowanie się do opisanych zaleceń, może być przyczyną wypadku.

Należy pamiętać, że środki ochrony roślin posiadają zdolność kumulowania się w organizmie, a więc nawet kontakt ze śladową ilością substancji może być groźny dla zdrowia. Objawy zatrucia są często mylone z objawami innych chorób. Środki te powodują głównie osłabienie, zmęczenie, alergiczne reakcje skóry, pogarszają wzrok, prowadzą do zmian martwiczych wątroby, schorzeń naczyniowych oraz porażień układu nerwowego. Symptomy zatrucia środkami ochrony roślin nie muszą być widoczne od razu, mogą pojawić się dopiero po pewnym czasie.

Dobłą praktyką podczas pracy ze środkami ochrony roślin jest używanie odpowiednio dobranych środków ochrony indywidualnej, pozwalających ograniczyć kontakt z niebezpieczną substancją. Ich rodzaj zależy od klasyfikacji w zakresie toksyczności stosowanego preparatu. Używane środki ochrony indywidualnej muszą być certyfikowane (oznakowane symbolem CE).

Stosowanie się do poniższych zasad pozwala na zadbanie o zdrowie i bezpieczeństwo oraz zminimalizuje ryzyko wystąpienia wypadków i zatruc.

1. Należy nabywać preparaty wyłącznie z legalnych źródeł i zawsze stosować się do zaleceń zawartych na etykiecie.
2. Nie należy transportować środków ochrony roślin razem z paszami oraz artykułami spożywczymi.
3. Preparaty należy przechowywać w oryginalnych, szczelnie zamkniętych i czytelnie oznakowanych opakowaniach. Miejsce ich składowania musi być zamykane na klucz, wyposażone we właściwe oświetlenie i wentylację.
4. Magazyn lub szafkę na środki ochrony roślin należy zabezpieczyć i oznakować, na drzwiach umieścić napis: „Magazyn środków ochrony roślin” i ostrzeżenie „Nieupoważnionym wstęp wzbroniony”, a na szafce napis: „Uwaga! Środki ochrony roślin”.

5. Podczas wykonywania zabiegów ze środkami ochrony roślin należy używać odpowiednio dobranych środków ochrony indywidualnej oraz unikać kontaktu cieczy ze skórą. W czasie pracy nie można jeść, pić oraz palić tytoniu.

6. Roztwory należy przygotowywać w miejscu do tego przeznaczonym, używać pojemników i sprzętów przeznaczonych wyłącznie do tych prac.

7. Pracę należy wykonywać wyłącznie sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym, a po wykonanym zabiegu należy dokładnie wymyć agregat z dala od budynków mieszkalnych, inwentarskich oraz ujęć wodnych.

8. Resztki cieczy użytkowej oraz wodę użytą do czyszczenia aparatury przeznaczonej do zabiegów należy rozpylić na opryskanym polu lub polu nieużytkowanym rolniczo.

9. Puste opakowania po preparatach należy traktować jak niebezpieczne odpady, a trzykrotnie wypłukane opakowania powinno się zwracać do sklepu, gdzie został zakupiony dany preparat.

10. Należy zmieniać kombinezon po każdym dniu pracy, rękawice natomiast po każdym użyciu.

11. Po zakończeniu pracy ze środkami ochrony roślin należy umyć ręce, twarz i całe ciało ciepłą wodą z mydłem, a także przepłukać jamę ustną oraz zmienić ubranie i bieliznę.

12. Należy informować osoby postronne o miejscach, w których zastosowano niebezpieczne preparaty.

13. Należy znać zasady postępowania na wypadek przypadkowego spożycia, kontaktu oraz zatrucia niebezpieczną substancją.

Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego włącza się w upowszechnianie wśród mieszkańców wsi wiedzy o zagrożeniach związanych z transportem, magazynowaniem i stosowaniem niebezpiecznych substancji, a także sposobach ochrony środowiska naturalnego poprzez kampanię „Bezpiecznie z niebezpiecznymi substancjami”. W ramach tej kampanii dużą uwagę poświęcono ochronie dzieci oraz innych osób przebywających w gospodarstwach rolnych przed szkodliwym oddziaływaniem np. środków ochrony roślin, nawozów, paliw, a także właściwemu postępowaniu z opakowaniami po tych substancjach oraz zapobieganiu ich niekontrolowanemu przedostawaniu się do wody i gruntu.

Podsumowując, bezpieczne użytkowanie i właściwe przechowywanie niebezpiecznych substancji w gospodarstwie rolnym stanowi jeden z kluczowych elementów ochrony zdrowia ludzi, zwierząt oraz środowiska naturalnego. Przestrzeganie obowiązujących przepisów, stosowanie się do zaleceń producentów oraz wykorzystywanie odpowiednich środków ochrony indywidualnej znacząco ogranicza ryzyko wystąpienia wypadków i skażeń.

Placówka Terenowa KRUS w Chojnicach zachęca do zapoznania się z listami kontrolnymi dostępnymi pod adresem: <https://www.gov.pl/web/krus/listy-kontrolne>, przy pomocy których można kompleksowo zidentyfikować potencjalne źródła zagrożeń występujących w gospodarstwie podczas pracy. Określenie nieprawidłowości w środowisku pracy i życia rolnika, a następnie ich likwidowanie, to dobry początek w dążeniu do zadbania o bezpieczeństwo.

PT KRUS w Chojnicach

Opracowano na podstawie:

<https://www.gov.pl/web/krus/kampanie-prewencyjne>

<https://www.gov.pl/web/krus/bezpiecznie-z-niebezpiecznymi-substancjami>

<https://www.gov.pl/web/krus/aktualnosci-prewencyjne>

<https://www.gov.pl/web/krus/broszury>